

УДК 351:336.1

DOI: 10.31359/2312-3427-2020-4-2-294

С.В. Свірко, д-р екон. наук, професор

e-mail: svs3@ukr.net

<http://orcid.org/0000-0001-9157-4672>

Державний університет «Житомирська політехніка»

Т.О. Тарасова, д-р екон. наук, професор

e-mail: paluhtatiana@gmail.com

<http://orcid.org/0000-0002-8129-7277>

Харківський державний університет харчування та торгівлі

**ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ БЮДЖЕТНОЇ БЕЗПЕКИ
В КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ УКРАЇНИ: МЕХАНІЗМИ,
НАПРЯМИ, ЗАВДАННЯ**

В статті розглянуті питання механізмів, напрямів та завдань державного управління в сфері бюджетної безпеки в контексті модернізації системи управління державними фінансами України. На підставі опрацювання чисельних нормативних актів з модернізації системи управління державними фінансами України виявлено повну відсутність прямих вказівок на наявність положень з регулювання бюджетної безпеки. За для їх розбудови запропонована така сукупність поетапно системних заходів на шляху формування механізмів державного управління бюджетною безпекою: перший – проектний, на якому слід сформувавши чітку концептуалізацію бюджетної безпеки з формування удосконаленої методики її визначення; другий - розробчий, на якому слід сформувавши такі нормативні документи як “Основні напрями бюджетної політики України нар.р. (трирічний термін)” (з включенням розділу “Завдання та заходи щодо управління бюджетною безпекою країни”), розділ до Бюджетного кодексу України “Бюджетна безпека”, “Концепція управління бюджетною безпекою на роки (трирічний термін)”, “Державна політика в сфері бюджетної безпеки”; другий – реалізаційний, який включає кінцеве фактичне запровадження механізмів, напрямів, завдань, норм, правил та процедур, закріплених оновленим нормативним полем в сфері бюджетної безпеки в процесі

імплементації визнаних світових підходів фінансової науки та практики; четвертий – стратегічний, що передбачає, передусім, урахування оновлених інтернаціональних підходів до визначення керівних принципів, формування елементів загального складу об’єктів державних фінансів та методики їх визначення в контексті Керівництва зі статистики державних фінансів 2014 та розробка нормативних документів “Стратегія розвитку державного управління бюджетною безпекою” та “Стратегії розвитку системи управління державними фінансами на ... р.р. (десятирічний термін)” ((з включенням розділу “Завдання та заходи щодо управління бюджетною безпекою країни”)). Реалізація вказаних положень сприятиме кінцевій успішній реалізації проекту не тільки модернізації вітчизняної системи управління державними фінансами зокрема, а й державного управління в цілому.

Ключові слова: *бюджетна безпека, державні фінанси, державне управління в сфері бюджетної безпеки, система управління державними фінансами, модернізація, стратегія*

Постановка проблеми. Реформування системи управління державними фінансами триває майже 15 років. Чисельні нормативні акти, що супроводжували весь пакет змін за цей період (Про схвалення Стратегії модернізації системи управління державними фінансами: Розпорядження Кабінет Міністрів України від 17.10.2007 № 888-р; Угода про позику (Проект модернізації державних фінансів) між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку (25.03.08 р.); Закон України № 591-VI від 24.09.2008; Про схвалення Концепції розвитку системи управління державними фінансами: Розпорядження Кабінет Міністрів України від 03.08.12 № 633-р; Про Стратегію розвитку системи управління державними фінансами: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.08.13 № 774-р; Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.02.2017 №142-р) визначали різновекторні напрями та завдання на шляху розбудови ефективної системи управління державними фінансами, а отже потужної вітчизняної системи державних фінансів [1-5]. Одним з найважливіших показників дієвості, результативності та стабільності системи державних фінансів виступає бюджетна безпека, що являє собою такий «...стан забезпечення платоспроможності та фінансової стійкості державних фінансів, який надає можливість органам державної влади максимально ефективно

виконувати покладені на них функції» [6]. За цих умов опрацювання положень модернізації системи управління державними фінансами, в контексті реалізації завдань державного управління бюджетною безпекою вбачається актуальним та своєчасним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематикою становлення, функціонування та розвитку державних фінансів, системи їх управління переймалось чимало вітчизняних та закордонних вчених-економістів, а саме: Базилевич В., Василик О., Долінська Р., Єфіменко Т., Ковальчук С., Кудряшов В., Луніна І., Молдован О., Опарін В., Шлапак О., Чугунов І., Юрій С., Ярошенко Ф., Алехін Е., Бабіч А., Воскобойніков Я., Врублевська О., Нешитой А., Мисляєва І., Павлова Л., Под'яблонська Л., Романовський М., Ш.Бланкарт, Дж.Мк. Б'юкенен, П.М. Годме, Р.А. Масгрейв, Дж. Е. Стігліц, Х. Цімерман, К. Хенкета та ін. На тлі їх потужних наукових надбань вбачаються «аутсайдерськими» поодинокі дослідження в сфері державного управління бюджетною безпекою, які представлені працями: Кулінської А., Луцик-Дубової Т., Залізко Н., Яковенко Т.. Такий стан речей вбачається неприпустимим і потребує виправлення через активізацію досліджень зв'язку державних фінансів та бюджетної безпеки в контексті об'єктної уваги державного управління.

Мета статті – дослідження механізмів, напрямів і завдань державного управління бюджетною безпекою в контексті модернізації системи управління державними фінансами.

Виклад основного матеріалу. Вітчизняна фінансова наука вирізняється досить різноманітними підходами до визначення поняття «державні фінанси», в основі яких лежать такі словникові конструкції: державні фінанси – відносини, державні фінанси – фонди/кошти, державні фінанси – підсистема. Кожен з підходів за сформованої та умотивованої чисельними публікаціями аргументації, вочевидь, має право на існування, а результат їх закономірного симбіозу, в контексті системного, процесного та об'єктно-суб'єктного підходів, можливо представити у вигляді такого комплексного визначення [7]: «державні фінанси – підсистема фінансових відносин, що базується на процесі створення, розподілу та перерозподілу вартості внутрішнього валового продукту і частини національного багатства, з метою формування, розподілу та використання централізованих та децентралізованих фондів та коштів держави в межах різних економічних суб'єктів на різних рівнях її устрою з метою виконання її конституційних функцій та завдань».

Розвиток державних фінансів часів розбудови та становлення

незалежності України носив структурно-елементний характер, що пояснюється перед усім державотворчими процесами. До основних кроків та здобутків цього періоду варто віднести перебудову бюджетної системи країни, запровадження казначейської системи виконання, а пізніше обслуговування бюджетів, запровадження системи розпорядників та одержувачів коштів тощо. Останнє десятиріччя слід визнати новим етапом у розвитку державних фінансів України, а саме етапом якісно-функціональних змін, основним завданням якого виступає модернізації системи управління державними фінансами України.

В цілому під системою управління державними фінансами розуміють «...сукупність форм і методів цілеспрямованого впливу держави на формування й використання централізованих і децентралізованих фондів фінансових ресурсів, що перебувають у розпорядженні державних органів управління» [8]. В контексті запропонованого нами об'єктно-суб'єктного підходу важливим є єдність суб'єкти та об'єктів цих відносин, а також розуміння, що процес управління передбачає як управління об'єктами, так і власне організацію діяльності суб'єктів управління [9]; втім такий підхід не знайшов повного відображення в блоці документів уряду фінансового характеру, що стали відправними у розбудові вищевказаного етапу розвитку державних фінансів [1 – 6]. Аналіз вказаних нормативних документів свідчить про те, що таке ігнорування не є поодиноким: вивчення останніх свідчить про суцільне забуття згідно тексту документів терміну «бюджетна безпека». Водночас саме ці документи призначені були відбивати основні механізми, напрями і завдання державного управління в сфері бюджетної безпеки, оскільки вони виступають формальним результатом державної політики в зазначені сфері.

Звернімося до першого з вказаних документів, а саме Стратегії модернізації системи управління державними фінансами, затвердженою розпорядження Кабінет Міністрів України від 17.10.2007 № 888-р. Попри закріпленій статус фінансової безпеки (а отже, і бюджетної безпеки як складової останньої) в якості похідної ефективної системи управління державними фінансами, і заявлені необхідність досягнення такого стану, за мету обрано “...удосконалення нормативно-правового забезпечення і створення інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління державними фінансами” [1; 7].

Наступний нормативний документ, ратифікований Законом України від 24.09.2008 № 591-VI, містив дві змістовні частини, які, фактично

являли собою два основні напрями модернізації, а саме: зміцнення інституційної спроможності та функціональної ефективності суб'єктів управління (серед них виокремлено Міністерство фінансів, КРУ, ДКУ; розробка інтегрованої системи управління державними фінансами [2; 7; 10]. В процесі реалізації останнього було виявлено певну сукупність проблем на подолання яких та розвиток вже закріплених раніше напрямів було сформовано Концепцію розвитку системи управління державними фінансами [3; 11]. Уникаючи розгляду мети Концепції, яка є зрозумілою із назви, зазначимо, що основними напрямками розвитку системи управління державними фінансами за оновленим підходом виступили [3;7;12]: розширення повноважень Рахункової палати як незалежного державного органу фінансового контролю у частині здійснення контролю в межах виконання як Державного, так і місцевих бюджетів; запровадження дієвого механізму управління бюджетним процесом: подальшого розвитку програмно-цільового методу в бюджетному процесі; удосконалення системи стратегічного планування на рівні головних розпорядників бюджетних коштів; проведення моніторингу імплементації нормативно-правових актів у сфері державного внутрішнього фінансового контролю, прийнятих відповідно до Бюджетного кодексу України; створення системи контролю та моніторингу за наданням державної допомоги суб'єктам господарювання; реформування та удосконалення сфери державних закупівель шляхом: забезпечення належної прозорості та унеможливлення проявів дискримінації під час проведення процедур закупівель; сприяння сталості законодавства; забезпечення оптимального та ефективного використання державних коштів; забезпечення своєчасного відшкодування податку на додану вартість; посилення контролю за квазіфіскальними операціями; спрощення доступу громадськості до інформації з питань бюджету; запобігання проявам корупції у сферах використання державного майна та бюджетних коштів. Попри розширення складу завдань щодо розвитку системи управління державними фінансами слід відзначити декларативний характер даного документу. Намічені вектори потребували деталізації плану дій на предмет засобів реалізації мети, заходів із виконання перерахованих завдань, очікуваних результатів та ризиків реалізації програми дій, а також, врешті решт, чіткого визначення об'єктно-суб'єктного поля [3; 7].

Результатом опрацювання та формування вказаних положень стало прийняття розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.08.13 № 774-р Стратегії розвитку системи управління державними фінансами.

Вказаним нормативним документом чітко визначено складові системи управління державними фінансами, які в контексті об'єктно-суб'єктного підходу можливо ідентифікувати наступним чином [4; 7]: об'єкти: податкова система; середньострокове бюджетне прогнозування, середньострокове бюджетне планування, програмно-цільовий метод, стратегічне планування на рівні міністерств, інших головних розпорядників бюджетних коштів; управління ліквідністю державних фінансів та державним боргом; квазіфіскальні операції; система бухгалтерського обліку в державному секторі; система державних закупівель; державні інвестиції; державний внутрішній фінансовий контроль; незалежний зовнішній фінансовий контроль; протидія корупції; доступ громадськості до інформації з питань бюджету; суб'єкти: держава в особі органів державної влади, зокрема Рахункової палати, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Міністерство доходів і зборів України, Міністерство економічного розвитку України, Міністерство юстиції України, суб'єкти господарювання та громадськість. В розрізі кожного з об'єктів визначено: мету розвитку відповідної складової, опис ситуації щодо неї, визначено існуючі проблеми, сформовано завдання і заходи, очікувані результати та ризики, що можуть перешкодити виконанню завдань. Втім, щодо бюджетної безпеки жодних згадок немає, крім дублювання констатації її похідної ролі від ефективної системи управління державним фінансами.

Діюча Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 рр. передбачає [5; 7; 10; 13]: «повноцінне впровадження стратегічного та середньострокового бюджетного планування, що забезпечить розподіл ресурсів відповідно до визначених пріоритетів держави та посилення загальної бюджетно-податкової дисципліни; запровадження дієвої системи планування і оцінювання виконання державного бюджету, підвищення ролі й відповідальності головних розпорядників бюджетних коштів що до визначення пріоритетів власної діяльності та ефективного використання таких коштів; підвищення ефективності державних видатків завдяки проведенню комплексного аналізу доцільності та ефективності видатків і зміни підходів щодо їх здійснення шляхом переходу від утримання установ до надання якісних державних послуг; підвищення якості та ефективності адміністрування податків і зборів та рівня дотримання вимог податкового законодавства; посилення контролю за фіскальними ризиками та здійснення заходів для їх мінімізації, зокрема, щодо державних

підприємств, державних гарантій та інших умовних боргових зобов'язань; забезпечення стратегічного розподілу та проведення моніторингу державних інвестицій; підтримка процесу бюджетної децентралізації шляхом забезпечення чіткого розподілу відповідних повноважень і ресурсів, а також забезпечення підзвітності місцевих бюджетів; підвищення рівня управлінської підзвітності та ефективності внутрішнього контролю і аудиту в органах влади на центральному та місцевому рівні», реалізація яких у розрізі складових та в загальному контексті процесів модернізації системи управління державними фінансами має сприяти: «скороченню дефіциту операцій сектору загальнодержавного управління і зниження темпів приросту державного боргу у середньостроковій перспективі та їх утримання на прийнятному рівні; забезпеченню послідовності та передбачуваності бюджетної та податкової політики; підвищенню якості надання державних послуг та ефективності державних інвестицій під час забезпечення більш раціонального використання ресурсів».

Аналіз представлених положень свідчить про закріплені в них непрямі механізми впливу в контексті державного управління бюджетною безпекою. Нагадаймо, що власне під механізмами державного управління розуміють “...сукупність засобів організації управлінських процесів та способів впливу на розвиток керованих об’єктів із використанням відповідних методів управління, спрямованих на реалізацію цілей державного управління” [14]. Із визначення зрозуміло, що уникання звернення до категорії власне “бюджетна безпека”, як керованого об’єкту, призводить і до неможливості формування, а отже відсутності вищевказаних засобів організації управлінських процесів та способу впливу на останню. За таких умов власне реалізація процесів державного управління бюджетною безпекою вбачається неможливим.

Вірність такої гіпотези підтверджують цифрові данні: проведений вченими Західною О.Р. та Петик Л.О. глибокий фінансово-економічний аналіз свідчить про вкрай незадовільний рівень бюджетної безпеки в нашій країні [15, С. 116].

За цих умов вбачається за потрібне реалізація таких поетапно системних заходів на шляху формування механізмів державного управління бюджетною безпекою: перший – проектний, на якому слід сформувавши чітку концептуалізацію бюджетної безпеки з формування удосконаленої методики її визначення; другий – розробчий, на якому слід сформувавши такі нормативні документи як “Основні напрями бюджетної

політики України на ...р.р. (трирічний термін)” (з включенням розділу “Завдання та заходи щодо управління бюджетною безпекою країни”), розділ до Бюджетного кодексу України “Бюджетна безпека”, “Концепція управління бюджетною безпекою на ... роки (трирічний термін)”, “Державна політика в сфері бюджетної безпеки”; другий – реалізаційний, який включає кінцеве фактичне запровадження механізмів, напрямів, завдань, норм, правил та процедур, закріплених оновленим нормативним полем в сфері бюджетної безпеки в процесі імплементації визнаних світових підходів фінансової науки та практики; четвертий – стратегічний, що передбачає, передусім, урахування оновлених інтернаціональних підходів до визначення керівних принципів, формування елементів загального складу об’єктів державних фінансів та методики їх визначення в контексті Керівництва зі статистики державних фінансів 2014 та розробка нормативних документів “Стратегія розвитку державного управління бюджетною безпекою” та “Стратегії розвитку системи управління державними фінансами на ... р.р. (десятирічний термін)” ((з включенням розділу “Завдання та заходи щодо управління бюджетною безпекою країни”)).

Висновки. Реалізація вказаних положень сприятиме кінцевій успішній реалізації проекту не тільки модернізації вітчизняної системи управління державними фінансами зокрема, а й державного управління в цілому. Все це забезпечить ефективне функціонування власне системи державних фінансів, що є запорукою соціально-економічного розвитку країни, оптимізації функціонування системи державного регулювання, а також розвитку інших сфер реалізації державної політики [13, 18, 19, 20, 21]. Стабілізація та підвищення ефективності державного управління та державних фінансів України виступить запорукою реалізації Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» в розрізі основних її векторів: розвитку, безпеки та відповідальності [16, 22].

Бібліографічний список.

1. Стратегія модернізації системи управління державними фінансами: Розпорядження Кабінет Міністрів України від 17.10.2007 № 888-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/888-2007-p>
2. Угода про позику (Проект модернізації державних фінансів) між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку (25.03.08 р.):

Закон України № 591-VI від 24.09.2008 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996_060

3. Концепція розвитку системи управління державними фінансами: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.08.12 № 633-р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/633-2012-p/print1360051017911272>

4. Стратегія розвитку системи управління державними фінансами: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.08.13 № 774-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/774-2013-p/print1360051017911272>

5. Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.02.2017 №142-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-p#Text>

6. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 № 1277 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13>

7. Свірко С.В., Кузьмінський Б.Ю. Public finance of Ukraine: decisive vectors, result and problem of development (Державні фінанси України: визначальні вектори, результати та проблеми розвитку). Незалежний аудитор. 2015. Вип 13 (III). С. 24–31.

8. Василик О. Д. Теорія фінансів: підручник. – К.: НІОС, 2000. 416 с.

9. Шелопаев Ф.М. Финансы, денежное обращение и кредит. – М.: ЮРАЙТ-ИЗДАТ, 2006. 270 с.

10. Інформаційне забезпечення управління державними фінансами: [у 2-х т.] / За заг. ред. Ф.О. Ярошенка. – К.: ДННУ «Акад. фін. управління», 2010. Т.І. Стандартизація бюджетного обліку як інструмент модернізації державних фінансів України. 226с.

11. Державний бюджет і бюджетна стратегія 2012 –2014: стабілізація та сталий розвиток в умовах реформування економіки України: у 4 т. /ДННУ «Акад. фін. управління»; за ред. Ф. О. Ярошенка. – К., 2011. Т. 1: Стабілізація державних фінансів у контексті стратегії реформ. 920 с. С.765–783

12. Державний бюджет і бюджетна стратегія 2012 –2014: стабілізація та сталий розвиток в умовах реформування економіки України: у 4 т. /ДННУ «Акад. фін. управління» ; за ред. Ф.О. Ярошенка. – К., 2011. – Т. 2:

Бюджетна стратегія і Державний бюджет 2012: збалансованість, прозорість, реалістичність. 882 с. С.744-764

13. Свірко С.В. Сучасний розвиток системи управління державними фінансами України: обліковий сегмент в забезпеченні інноваційно-інвестиційного вектору спрямування. Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки. Вип. 1 (83). – Житомир: ЖДТУ, 2018. С. 56-65.

14. Малиновський В.Я. Державне управління. – К.: Атіка, 2005. 576с.

15. Західна О.Р., Петик Л.О. Бюджетна безпека як важливий складник фінансової безпеки держави. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2020. Вип. 4 (27). С.110-117.

16. Government Finance Statistics Manual 2014. International Monetary Fund [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org/external/np/sta/gfsm/>

17. Стратегія сталого розвитку Україна на період до 2030: Указ Президента України від 30.00.2019 № 722/2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>

18. Черчата А. О. Державно-приватне партнерство як результат інтеграції держави та бізнес-структур. Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. 2020. Вип. 1 (21). С. 94 – 102. DOI:10.31471/2409-0948-2020-1(21)-94-102

19. Черчата, А.О., Тарасова, Т.О., Штогрин, М.В. (2020). Інформаційно-аналітичне забезпечення управління сталим розвитком інституціональних одиниць Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (серія «Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості», 2(22), 99-108. DOI:[https://doi.org/10.31471/2409-0948-2020-2\(22\)-99-108](https://doi.org/10.31471/2409-0948-2020-2(22)-99-108).

20. Тарасова Т.О., Черчата А.О. Соціально-перетворюючі інвестиції як механізм консолідації фінансових ресурсів державного та приватного секторів Розвиток харчових виробництв, ресторанного та готельного господарств і торгівлі: проблеми, перспективи, ефективність : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 14 травня 2020 р. Харків : ХДУХТ, 2020. С. 67–68. URL:

http://elib.hduht.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5472/1/tk2_14.05.20.pdf

21. Тарасова Т.О., Черчата А.О., Міхальський К. Організаційні аспекти управління інноваційною діяльністю: синтез фінансового та інтелектуального капіталів: кол. монограф. Системне забезпечення економічної активності та сталого розвитку суб'єктів підприємницької

діяльності Харків: ХДУХТ, 2020. С. 196–209. URL: <http://elib.hduht.edu.ua/handle/123456789/5868>

22. Andrusiv U., Kinash I., Cherchata A., Polyanska A., Dzoba O., Tarasova T., Lysak H. Experience and prospects of innovation development venture capital financing. *Management Science Letters*. 10 (2020). P. 781–788.

References.

1. Stratehiiia modernizatsii systemy upravlinnia derzhavnymy finansamy: Rozporiadzhennia Kabinet Ministriv Ukrainy vid 17.10.2007 № 888-r URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/888-2007-p>

2. Uhoda pro pozyku (Proekt modernizatsii derzhavnykh finansiv) mizh Ukrainoiu ta Mizhnarodnym bankom rekonstruktsii ta rozvytku (25.03.08 r.): Zakon Ukrainy № 591-VI vid 24.09.2008. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996_060

3. Kontsepsiia rozvytku systemy upravlinnia derzhavnymy finansamy: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 03.08.12 № 633-r. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/633-2012-p/print1360051017911272>

4. Stratehiiia rozvytku systemy upravlinnia derzhavnymy finansamy: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 01.08.13 № 774-r URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/774-2013-p/print1360051017911272>

5. Stratehiiia reformuvannia systemy upravlinnia derzhavnymy finansamy na 2017-2020 roky: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 08.02.2017 №142-r URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-p#Text>

6. Metodychni rekomendatsii shchodo rozrakhunku rivnia ekonomichnoi bezpeky Ukrainy: Nakaz Ministerstva ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrainy vid 29.10.2013 № 1277 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13>

7. Svirko S.V., Kuzminskyi B.Iu. (20). Public finance of Ukraine: decisive vectors, result and problem of development (Derzhavni finansy Ukrainy: vyznachalni vektory, rezultaty ta problemy rozvytku). *Nezalezhnyi audytor..* vol. 13 (III). P. 24–31.

8. Vasylyk O.D. (2000). Teoriia finansiv: pidruchnyk. [Theory of finance], 416 p.

9. Shelopaev F.M. (2006) .Fynansy, denezhnoe obrashchenye y kredyt. [Finance, money circulation and credit], 270 p.

10. Informatsiine zabezpechennia upravlinnia derzhanymy finansamy. [Information about the management of the held finances]. Za zah. (2010). Red..

F.O.Iaroshenka. Vol. I. Standartyzatsiia biudzhethnoho obliku yak instrument modernizatsii derzhavnykh finansiv Ukrainy. 226 p.

11. Derzhavnyi biudzheth i biudzhethna stratehiia 2012 –2014: stabilizatsiia ta stalnyi rozvytok v umovakh reformuvannia ekonomiky Ukrainy. [State budget and budget strategy 2012–2014: stabilization and development in the minds of the reform of the Ukrainian economy], DNNU «Akad. fin. upravlinnia»; za red. F. O. Yaroshenka. (2011). Vol. 1: Stabilizatsiia derzhavnykh finansiv u konteksti stratehii reform. 920 p. P.765–783.

12. Derzhavnyi biudzheth i biudzhethna stratehiia 2012 –2014: stabilizatsiia ta stalnyi rozvytok v umovakh reformuvannia ekonomiky Ukrainy. [State budget and budget strategy 2012–2014: stabilization and development in the minds of the reform of the Ukrainian economy], DNNU «Akad. fin. upravlinnia». Red. F. O. Yaroshenka. (2011). Vol. 2: Biudzhethna stratehiia i Derzhavnyi biudzheth 2012: zbalansovanist, prozorist, realistychnist. 882 p. P.744-764

13. Svirko S.V. (2018) Suchasnyi rozvytok systemy upravlinnia derzhavnymy finansamy Ukrainy: oblikovyi sehment v zabezpechenni innovatsiino-investytsiinoho vektoru spriamuvannia. [Modern development of the public finance management system of Ukraine: accounting segment in providing the innovation and investment vector of direction]. Visnyk ZhDTU. Serii: Ekonomichni nauky. Vol. 1 (83). Zhytomyr: ZhDTU. P. 56-65.

14. Malynovskyi V.Ia. (2005). Derzhavne upravlinnia. [Public administration]. 576 p.

15. Zakhidna O.R., Petyk L.O. (2020). Biudzhethna bezpeka yak vazhlyvyi skladnyk finansovoi bezpeky derzhavy. [Budget security as an important component of financial security of the state], Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia.. Vyp. 4 (27). S.110-117.

16. Government Finance Statistics Manual 2014. International Monetary Fund URL: <http://www.imf.org/external/np/sta/gfsm/>

17. Stratehiia staloho rozvytku Ukraina na period do 2030 [Strategy of sustainable development of Ukraine for the period up to 2030]: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 30.00.2019 № 722/2019 URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>

18. Cherchata, A. O. (2020). Derzhavno-pryvatne partnerstvo yak rezultat intehratsii derzhavy ta biznes-struktur [[Public-private partnership as a result of integration of the state and business structures](#)]. *Naukovyi visnyk Ivano-Frankivskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu nafty i hazu (seriia «Ekonomika ta upravlinnia v naftovii i hazovii promyslovosti»)*, vol. 1 (21). P. 94-102. [in Ukrainian] DOI:10.31471/2409-0948-2020-1(21)-94-102

19. Cherchata A.O., Tarasova T.O., Shtohryn M.V. (2020). Informacijno-analitychnе zabezpechennya upravlinnya staly`m rozvy`tkom insty`tucional`ny`x ody`ny`cz` [Information and analytical support of sustainable development management of institutional units]. *Naukovyi visnyk Ivano-Frankivskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu nafty i hazu (seriia «Ekonomika ta upravlinnia v naftovii i hazovii promyslovosti»)*, vol. 2(22). P. 99-108. DOI:[https://doi.org/10.31471/2409-0948-2020-2\(22\)-99-108](https://doi.org/10.31471/2409-0948-2020-2(22)-99-108).

20. Tarasova T.O., Cherchata A.O. (2020). Social`no-peretvoryuyuchi investy`ciyi yak mexanizm konsolidaciyi finansovy`x resursiv derzhavnogo ta pry`vatnogo sektoriv [Socially transformative investments as a mechanism for consolidating financial resources of the public and private sectors]. Proceedings of the Rozvy`tok xarchovy`x vy`robny`cztv, restorannogo ta gotel`nogo gospodarstv i torgivli: problemy`, perspekty`vy`, efekty`vnist`: Mizhnarodna naukovo-prakty`chna konferenciya (Ukraina, Kharkiv, 14 travnya, 2020) (eds. O. I. Cherevko ta in.), Kharkiv: KhDUKhT, pp. 67–68. http://elib.hduht.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5472/1/tk2_14.05.20.pdf

21. Tarasova T., Cherchata A., Michalski K. (2020). Orhanizatsiini aspekty upravlinnia innovatsiinoiu diialnistiu: syntezy finansovoho ta intelektualnoho kapitaliv [Organizational aspects of innovation management: synthesis of financial and intellectual capital]. *Kol. monohraf. Systemne zabezpechennia ekonomichnoi aktyvnosti ta staloho rozvytku subiektiv pidpriemnytskoi diialnosti*. Kharkiv, KhDUKhT. P 196–209. URL: <http://elib.hduht.edu.ua/handle/123456789/5868>

22. Andrusiv U., Kinash I., Cherchata A., Polyanska A., Dzoba O., Tarasova T., Lysak H. Experience and prospects of innovation development venture capital financing. *Management Science Letters*. 10 (2020). P. 781–788.

Свирко С.В., Тарасова Т.А. Государственное управление в сфере бюджетной безопасности в контексте модернизации системы управления государственными финансами Украины: механизмы направления, задачи. В статье рассмотрены вопросы формирования механизма и задач государственного управления в сфере бюджетной безопасности в контексте модернизации системы управления государственными финансами Украины. На основе исследования многочисленных нормативных актов по модернизации системы управления государственными финансами Украины выявлено полное отсутствие конкретных положений по регулированию бюджетной безопасности. С целью их развития предложена совокупность системных

мероприятий по формированию механизмов государственного управления бюджетной безопасностью: первый – проектный, на котором следует сформировать четкую концептуализацию бюджетной безопасности по формированию усовершенствованной методики ее определения; второй – управленческий, на котором необходимо сформировать нормативные документы «Основные направления бюджетной политики Украины на ... г.г. (Трехлетний срок)» (с включением раздела «Задача и мероприятия по управлению бюджетной безопасностью страны»), раздел в Бюджетный кодекс Украины «Бюджетная безопасность», «Концепция управления бюджетной безопасностью на ... года (трехлетний срок)», «Государственная политика в сфере бюджетной безопасности»; третий – реализационный, который предполагает фактическое введение механизмов, направлений, задач, норм, правил и процедур, закрепленных обновленным нормативным полем в сфере бюджетной безопасности в процессе имплементации признанных мировых подходов финансовой науки и практики; четвертый – стратегический, предполагает, прежде всего, учет обновленных международных подходов к определению руководящих принципов, формирование элементов общего состава объектов государственных финансов и методики их определения в контексте Руководства по статистике государственных финансов 2014 и разработка нормативных документов «Стратегия развития государственного управления бюджетной безопасностью» и «Стратегия развития системы управления государственными финансами на ... г.г. (Десятилетний срок)» ((с включением раздела «Задача и мероприятия по управлению бюджетной безопасностью страны»)). Реализация указанных положений будет способствовать конечной успешной реализации проекта не только модернизации отечественной системы управления государственными финансами, в частности, но и государственного управления в целом.

Ключевые слова: бюджетная безопасность, государственные финансы, государственное управление в сфере бюджетной безопасности, система управления государственными финансами, модернизация, стратегия.

Svirko S.V., Tarasova T.O. Public Administration In The Field Of Budget Security In The Context Of Modernization Of The Public Finance Management System Of Ukraine, Mechanical Engineering. The article considers the issues of mechanisms, directions and tasks of public administration in the field of budget security in the context of modernization of

the public finance management system of Ukraine. Based on the elaboration of numerous normative acts on the modernization of the public financial management system of Ukraine, the complete absence of direct instructions on the existence of provisions on the regulation of budget security was revealed. For their development the following set of step-by-step systemic measures on the way of formation of mechanisms of state management of budgetary security is offered: the first - project on which it is necessary to form accurate conceptualization of budgetary security on formation of the improved technique of its definition; the second is a development plan, on which such normative documents as “Main directions of the budget policy of Ukraine for should be formed. (three-year term) ”(including the section“ Tasks and measures for budget security management of the country ”), the section to the Budget Code of Ukraine“ Budget Security ”,“ The concept of budget security management onyears (three-year term) ”,“ State policy in the field of budget security ”; the second - implementation, which includes the final actual implementation of mechanisms, directions, tasks, norms, rules and procedures enshrined in the updated regulatory field in the field of budget security in the process of implementing recognized global approaches to financial science and practice; the fourth is strategic, which envisages, first of all, taking into account updated international approaches to defining guidelines, forming elements of the general composition of public finance objects and methods of their definition in the context of the Public Finance Statistics Manual 2014 and developing normative documents “Public Security Management Strategy ”And“ Strategies for the development of the public finance management system for ... (ten-year term) ”(including the section“ Tasks and measures for managing the budget security of the country ”). The implementation of these provisions will contribute to the final successful implementation of the project not only the modernization of the domestic public financial management system in particular, but also public administration in general.

Keywords: budget security, public finance, public administration in the field of budget security, public finance management system, modernization, strategy

Стаття надійшла до редакції: 26.10.2020 р.